

ऋतु

कवितेचें कोंकणी द्विमासिक

हेमंत अंक (मार्गशीष - पौष)

नोव्हेंबर - डिसेंबर, २००३

लहारां-लहारांनी

येवंदी भरती

नितळ गोड्या उदकाची

आनी बुडून वचूंदी

सगळ्यां रडटल्यांक

भरती - पा. १४

“.....काळ्या मळबांतली नखेत्रां वेंचून
तुज्या केसांत माळची ..”, मळब - पा. १७

ELECTRICITY DEPARTMENT GOVERNMENT OF GOA

ELECTRICITY IS PRECIOUS TO THE NATION

MONEY SAVING TIPS TO INDUSTRIAL CONSUMERS :

1. Select the motor corresponding to the load. Using oversize motors leads to waste of energy.
2. Tighten belts at regular intervals to reduce the loss of energy due to slip.
3. Lubricate motors and motor drives regularly to reduce friction.
4. Keep motors clean to help them cool.
5. Place the motors as close to the load as possible.
6. Replace the worn / cut bearings immediately.
7. Recover the waste heat from furnace and boilers and employ this energy in other areas.

BEWARE

THEFT OF ELECTRICITY IS SHORT CIRCUIT TO JAIL NOW

Indian Electricity Act 1910 has been amended.

Theft of Energy is a cognizable offence and punishable by law with imprisonment upto 3 years.

Anybody found tampering with meters or pilfering energy will suffer imprisonment. Escape by mere back billing is no more possible.

Also persons aiding and abetting theft of energy face the same fate.

ELECTRICITY IS PRECIOUS TO THE NATION

HELP US TO DETECT

1. Those who use Electricity by-passing the meter.
2. Those who are paying less by tampering with meters.
3. Those who possess illegal connections.

ENERGY IS PRECIOUS AND SAVE IT.

ऋतु

कवितेचें कोंकणी द्विमासिक

हेमंत अंक (मार्गशीष - पौष)

नोव्हेंबर-डिसेंबर, २००३

*

संपादक

गोकुलदास प्रभु

*

छापपी आनी उजवाडावपी

सत्यवान कुंदे

कुळागर प्रकाशन, पॉ.बो.नं. ७८,

मडगांव, गोंय - ४०३ ६०१

*

छापणावळ

गणेश प्रिंटर्स

मंगळूर - ५७५ ००३

*

संपादकाचो पत्तो

२५-२१-१३२०-४२

न्यू मजिला कॉलेनी,

जेण्णू, मंगळूर - ५७५ ००२

*

मोल १० रुपया

वर्सुकी पटी

(विशेशांकासयत)

६० रुपया

*

वेवहाराचो पत्तो

२५-२१-१३२०-४२,

न्यू मजिला कॉलेनी,

जेण्णू, मंगळूर - ५७५ ००२

मांडावळ

संपादकीय

कविता

● मनोहरराय सरदेसाय	
भुरग्याक	३
● पांडूरंग भांगी	
चार कविता	
उलैत आसता कुवाड्यानी	४
ही वाट देंवतेची	४
रूख	५
पिरायेच्या भारान	६
● माधव बोरकार	
होंवयो	७
वसंत	७
याद तुजी	८
कुळार	९
सांज	१०
गांव	१०
वारो	११
बिंब	१८
● भिकाजी धाणेकार	
रानावना	१२
नवें वर्स	१३
● अरुण साखरदांडे	
भरती	१४
रातभर	१५
नाद	१६
मळव	१७
मोगाचे रूख	१९
● पूर्णानंद च्यारी	
चान्नें	२०
संतूर	२१
● प्रकाश द. नायक	
कविता	२२
पर्वण	२३
● नागेश करमली	
मात्सो निसर	२४
रात काळी...	२४
केन्ना तरी	२५
अथांग, असीम, अनंत...	२५
● ओ. एन. वी. कुरुण्ण / शरतचंद्र शेणै	
फट (मलयाळम कविता)	२६

वेळावयलीं पावलां

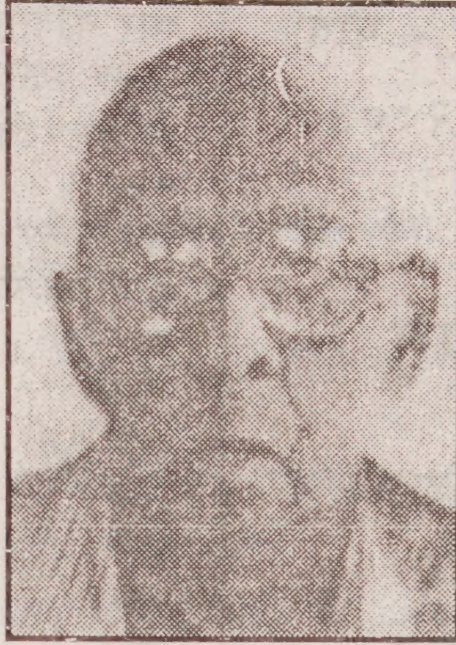
● र. वि. पंडित	
म्हजें इल्लेशें काळीज	२८

नवीं पुस्तकां

४०

संपादकीय

शंकर रामाणी (१९२३-२००३)

उतरां उतरांक जोडून आत्म्यांतल्या संगीताक सूर दिवपी कोंकणी कवींच्या सांखळेतलो एक दुवो तुटून गेला. पांच दसकां वयर कोंकणी तशेंच मराठी कवितेक म्हत्वाचें योगदान दिल्ले म्हालगडे कवि शंकर रामाणी नवंबर २८, २००३ तारखेक अंतरले.

रामाणींनीं फकत कवितेंतल्यान आत्माविश्कार केलो, हें तांचें एक खाशेलपण. रामाणी-कवितेंत सैमाची विविध रंगी, भौरूपी प्रतिमा पडबिंबित जाल्ल्याच. त्या भायर, प्रपंचाच्या गुपीतपणांत रिगून ताचो अणभव घेवपाचो अप्रूप आनी विशिश्ट चित्तवृत्तीय दिसता. आशयाच्या गिरेस्तपणाक लागून आनी उतरांतल्यान गूढ अणभवाचो अर्थ सोदपाच्या गुणांक लागून तांच्यो कविता थळ-काळाची सीमा मोडून भारतीय कवितेच्या उंचेल्या पांवड्यार वचून बसल्यो आनी तांच्या 'निळें निळें ब्रह्म' ह्या कविता संग्राहक साहित्य अकादेमीचो १९९६ वर्साचो पुरस्कार लाबलो.

शंकर रामाणीच्या मरणाक लागून कोंकणी कवितेक व्हडलें लुकसाण जालां. पुण तांचे कवितेंतल्यान आनी गितांतल्यान साहित्यास्वादकांक तशेंच सामान्य लोकांक उर्बा मेळटलीच.

ह्या म्हान कवीक ऋतूचीं आर्गां.

रग्याक

तोडेचे नदरेंतलें
कलिकीत किर्ण तूं
ळाच्या बचवच्यांतल्यान
लेलें रत्न तूं

फुडाराच्या ओठावेलो
थरथरतो शब्द तूं
जाण्टेल्यांच्या सप्रांतलें
पयसुल्लें सपन तूं

रिचे हाण्डीवेलो
विताचो कळसो तूं
तीच्या प्रस्नाची
हुनीत जाप तूं

आबोल्याचे तामसाणीची
वोंवळाचे धवसाणीची
चांदन्याचे धवसाणीची
अप्रुपाची म्हूर्त तूं
संवसाराच्या कुवाड्याचो
सोंपो सरळ अर्थ तूं.

सोळ्याचीं पाखां तुका
य तुजे साळकाचे
तयांचे दांत तुजे
ठ तुजे माणकाचे
ग्यांच्या पर्मळाचे स्वास तुजो
धणू रंगाचो दीस तुजो

अस्तुयांच्या आंवड्याभितर
लिपलेलें मागणें तूं
म्हजो धोंटेर नितांत करूंक
भांगरा-सुरा सवणें तूं

■ मनोहरराय सरदेसाय

भुग्याफर्

फांतोळेडेचे नद्रेंतले
लिक्किलेरांत किर्ण तूं
काकाच्या बच्च्यांतल्यान
सुल्लेले रत्न तूं

पुढाराच्या ओठावेलो
धर्धरतो शब्द तूं
जाण्टेल्यांच्या सप्रांतलें
पयसुल्लें सपन तूं

धर्धरेचे हाण्डीवेलो
विताचो कळसो तूं
तीच्या प्रस्नाची
हुनीत जाप तूं

आबोल्याचे तामसाणीची
वोंवळाचे धवसाणीची
चांदन्याचे धवसाणीची
अप्रुपाची म्हूर्त तूं
संवसाराच्या कुवाड्याचो
सोंपो सरळ अर्थ तूं.

सोळ्याचीं पाखां तुका
य तुजे साळकाचे
तयांचे दांत तुजे
ठ तुजे माणकाचे
ग्यांच्या पर्मळाचे स्वास तुजो
धणू रंगाचो दीस तुजो

अस्तुयांच्या आंवड्याभितर
लिपलेलें मागणें तूं
म्हजो धोंटेर नितांत करूंक
भांगरा-सुरा सवणें तूं

■ मनोहरराय सरदेसाय

चार कविता

१. उलैत आसता कुवाड्यानी

न्हंयचे वरी
जिणय बी
आसता भोंवत
गुनाळ्यांनी
ही धर्तरीय
घालीत उमाणीं
उलैत आसता कुवाड्यानी

२. ही वाट देंवतेची

ही वाट सोपते देंवतेची
उजवाड भरिल्ल्या काळखाची
सरतीं वतांय आतां-
पिसोळीं पिसोळीं ....
हें वर्सा वर्साचें देणें
कितलें भोगून भोगचें ?
उज्यार्पण करतना देहाचें
फूल जांवचें चांफ्याचें.

■ पांडूरंग भांगी

ಚಾರ್ ಕವಿತಾ

೧. ಉಲೈತ್ ಆಸ್ತಾ ಕುವಾಡ್ಯಾನೀ

ನ್ಹಂಯ್ಚೇ ವರೀ
ಜಿಣಯ್ ಬೀ
ಆಸ್ತಾ ಭೊಂವತ್
ಗುನಾಳ್ಕಾಂನೀ
ಹೀ ಧರ್ತರೀಯ್
ಘಾಲೀತ್ ಉಮಾಣೀಂ
ಉಲೈತ್ ಆಸ್ತಾ ಕುವಾಡ್ಯಾನೀ

೨. ಹೀ ವಾಟ್ ದೇಂವತೇಚೀ

ಹೀ ವಾಟ್ ಸೊಂಪತೇ ದೇಂವ್ತೇಚಿ
ಉಜ್ವಾಡ್ ಭರಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೀ
ಸರ್ತಿಂ ವತಾಂಯ್ ಆತಾಂ-
ಪಿಸೋಳೀಂ ಪಿಸೋಳೀಂ....
ಹೇಂ ವರ್ಸಾಂ ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ದೇಣೇಂ
ಕಿತ್ಲೇಂ ಭೋಗೂನ್ ಭೋಗ್ತೇಂ ?
ಉಜ್ಯಾರ್ಪಣ್ ಕರ್ತನಾ ದೇಹಾಚೆಂ
ಫೂಲ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಚಾಂಫ್ಯಾಚೆಂ.

■ ಪಾಂಡೂರಂಗ್ ಭಾಂಗಿ

३. रूख

पानां गळून पट्टकीर
रुखान झडयल्यो काती
गात्रा गात्रांत ताच्या
प्राणाच्यो न्हिदल्यो वाती
आयले उतराण वारे
प्राणा पेटोवन गेले
आंकरे आंकरेचे दोळे
जाले मदनाचे भाले
रुख रंद्रा रंद्रान फुल्लो
ताका पुनवेंच्यो कळा
ह्या आनंद-सुवाळ्या
चांदनें आयलें कुळारा

■ पांडूरंग भांगी

३. रूखा

पानां गळोन् पळ्ळुकीर्
रुखां रुडय्ल्यो काती
गात्रा गात्रांत ताच्या
प्राणाच्यो न्हिदल्यो वाती
आयले उतराण वारे
प्राणा पेटोवन गेले
आंकरे आंकरेचे दोळे
जाले मदनाचे भाले
रूखा रंद्रा रंद्रान फुल्लो
ताका पुनवेंच्यो कळा
ह्या आनंद-सुवाळ्या
चांदनें आयलें कुळारा

■ पांडूरंग भांगी

४. पिरायेच्या भारान

पिरायेच्या भारान

बागवली कूड

प्रारब्धाच्या भोगांचें

उलगडना गूढ

सांज अस्तमून गेली

उदेली आमोरी

अखेरच्या दिसांच्योय

वाजत आसात घांटी

परतो नाका जन्म

मानिना आत्मो

नाका म्हाका मोक्ष

न्हंय हांव पुण्यात्मो

गर्भकुडीं पेट्टा

शांत निरांजनां जोत

तीच म्हज्या आसपाची

सासाय सासाय !

५. पिरायेंच्या भारान

पिरायेंच्या भारान

बाग्वली कूड

प्रारब्धाच्या भोगांज्ये

उलगडना गूढ

सांज अस्तमून गेली

उदेली आमोरी

अखेरच्या दिसांज्ये

वाजत आसात घांटी

परतो नाका जन्म

मानिना आत्मो

नाका म्हाका मोक्ष

न्हंय हांव पुण्यात्मो

गर्भकुडीं पेट्टा

शांत निरांजनां जोत

तीच म्हज्या आसपाची

सासाय सासाय !

■ पांडुरंग भांगी

■ पांडुरंग भांगी

होंवयो

दांड्यान हाणलें पाणी
तरी तें जाता एक
आसचो आपलोच धेंक
आपल्याक.

फांतोडेचो उजवाड
वेंगायता काळखाक
चुकिल्या बाळकाक
माय जशी.

स्वास पर्मळाचो कल्लोळ
सोदता काळजाचो तळ
येता पावलांत बळ
वाटेचे.

फळाभारान् पळय
कसो बागवता रूख
तुजें म्हजें दूख सूख
फळें तशें.

■ माधव बोरकार

ಹೊಂವಯೊ

ದಾಂಡ್ಯಾನ್ ಹಾಣ್ಲೆಂ ಪಾಣೀ
ತರೀ ತೇಂ ಜಾತಾ ಏಕ್
ಆಸಚೊ ಆಪಲೊಚ್ ಧೇಂಕ್
ಆಪ್ಲ್ಯಾಕ್.

ಫಾಂತೋಡೇಚೊ ಉಜವಾಡ್
ವೇಂಗಾಯ್ತಾ ಕಾಳ್‌ಖಾಕ್
ಚುಕಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾಳಕಾಕ್
ಮಾಯ್ ಜಶೀ.

ಸ್ವಾಸ್ ಪರ್ಮಳಾಚೊ ಕಲ್ಲೋಳ್
ಸೋದ್ತಾ ಕಾಳ್ಜಾಚೊ ತಳ್
ಯೇತಾ ಪಾವ್ಲಾಂತ್ ಬಳ್
ವಾಟೇಚೇ.

ಫಳಾಭಾರಾನ್ ಪಳಯ್
ಕಸೋ ಬಾಗ್ವತಾ ರೂಖ್
ತುಜೇಂ ಮ್ಹಜೇಂ ದೂಖ್ ಸೂಖ್
ಫಳೇಂ ತಶೇಂ.

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್ಕಾರ್

वसंत

कोण सांगता
वसंत सल्लो म्हण
कोगळाच्या गिताक तर
अजून धार आसा
तुज्या दोळ्यांतले पुनवेक
जोरगतीचो भार आसा.

■ माधव बोरकार

ವಸಂತ್

ಕೋಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ
ವಸಂತ್ ಸಲೊ ಮ್ಹಣ್
ಕೋಗಳಾಚ್ಯಾ ಗಿತಾಕ್ ತರ್
ಅಜೂನ್ ಧಾರ್ ಆಸಾ
ತುಜ್ಯಾ ದೋಳ್ಕಾಂತ್ಲೆ ಪುನವೇಕ್
ಜೋರಗತೀಚೊ ಭಾರ್ ಆಸಾ.

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್ಕಾರ್

याद तुजी

याद तुजी मनांत म्हज्या फूल कशी पर्मळटा
जीण म्हजी एका तुज्या उल्या खातीर तळमळटा.

गेलें उडून पाख्यां जोडें

गेलें झडून कुपांचें भिरें

पैस वाच्या ल्हारार तुजो पदर सळसळटा.

मळबांत कोर बियेची

चिरी तुज्या कुकुमाची

परत परत कित्याक म्हाका ओड अशी लायता.

पैस तूं आनी पैस हांव

तरी काळजा लागीं गांव

वाट तुजी जावन वात दोळ्यांत म्हज्या जळटा ....

■ साधव बोरकार

याद तुज्जे

याद तुज्जे मनान्त म्हुज्या फूल कशी पर्मळटा
जीण म्हजी एका तुज्या उल्या खातीर तळमळटा.

गेलें उडून पाख्यां जोडें

गेलें झडून कुपांचें भिरें

पैस वाच्या ल्हारार तुजो पदर सळसळटा.

मळबांत कोर बियेची

चिरी तुज्या कुकुमाची

परत परत कित्याक म्हाका ओड अशी लायता.

पैस तूं आनी पैस हांव

तरी काळजा लागीं गांव

वाट तुज्जे जावन वात दोळ्यांत म्हज्या जळटा ....

■ माधव बोरकार

कुळार

आशाडाच्यो धारो
ओली मना माती
तुज्यो म्हज्यो राती
काजुल्याच्यो.

तुज्या केसांत मोग
पोरसूं एक फुल्लां
पर्मळान भल्लां
काळीज म्हजें.

रेखली वाट तुवें
हळदीच्या पावलांनी
तुज्या पोशांतलें पाणी
खोल जालें.

आनंदाक ना थंय
अंत आनी पार
तुजें काळजा कुळार
मेळळें म्हाका.

■ माधव बोरकार

ಕುಳಾರ್

ಆಶಾಡಾಚ್ಯೊ ಧಾರೊ
ಓಲೀ ಮನಾ ಮಾತೀ
ತುಜ್ಯೊ ಮ್ಹಜ್ಯೊ ರಾತೀ
ಕಾಜುಲ್ಯಾಚ್ಯೊ.

ತುಜ್ಯಾ ಕೇಸಾಂತ್ ಮೋಗ್
ಪೋರಸೂಂ ಏಕ್ ಫುಲ್ಲಾಂ
ಪರ್ಮಳಾನ್ ಭಲ್ಲಾಂ
ಕಾಳೀಜ್ ಮ್ಹಜೆಂ.

ರೇಖಲೀ ವಾಟ್ ತುವೇಂ
ಹಳ್ಳೀಚ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾಂನೀ
ತುಜ್ಯಾ ಪೋಶಾಂತಲೇಂ ಪಾಣೀ
ಖೋಲ್ ಜಾಲೇಂ.

ಆನಂದಾಕ್ ನಾ ಥಂಯ್
ಅಂತ್ ಆನೀ ಪಾರ್
ತುಜೇಂ ಕಾಳಜಾ ಕುಳಾರ್
ಮೇಳ್ಳೇಂ ಮ್ಹಾಕಾ.

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್ಕಾರ್

सांज

चुडटांची सळसळ

भियांचो किलबिलाट

आपलेच भितर दंग

माडा बांदाची वाट.

पांचव्या शेताच्यो कुणग्यो

मेरेर बळारींच्यो वळी

माटवार मोग री, तिजी

फुलता कळयेन कळी.

■ माधव बोरकार

सांज

जुडटांञी सळसळ

भिर्याञ्जो किलबिलाट

आप्लेच भितर दंग

माडा बांदाञी वाट

पाञ्चव्या शेताञ्जो कुणग्यो

मेरेर बळारीञ्जो वळी

माटवार मोगरी, तिजी

फुलता कळयेन कळी.

■ माधव बोरकार

गांव

भियांकूय आतां

वाच्याचीं

पाखां फुटल्यांत.

पैसाचो गांव

लागीं पावला.

■ माधव बोरकार

गांव

भिर्यांकूय आतां

वाच्याचीं

पाखां फुटल्यांत.

पैसाचो गांव

लागीं पावला.

■ माधव बोरकार

ವಾರೋ

೧

ವಾರೋ
ಞಾಡಾಂಕ ಞೋಕೊ ದಿತಾ
ಪಾನಾಂ ಸಱಸಱಟಾಟ
ಆನೀ
ಪರತ ಆಪಲೇಚ ಭಿತರ್
ಮಿಡ್ನ ಸ್ತಬ್ಧ ಜಾತಾತ

೨

ಫುಲಾಂನಿ ಭರಲ್ಲಿ ಖಾಂದಿ
ವಾಚಾಚ್ಯಾ ಞೊತಾರ
ಹಾಲತಾ ಧೊಲತಾ
ಫುಲಾಂ
ಭುಂಯೇರ್ ಶಿಡಶಿಡತ ರಾವತಾತ
ಮಹ್ಯಾ ದೊಡ್ಯಾಂತಲ್ಯಾ ದುಖಾಂವರಿ

೩

ಚುಮತಾ
ಅವಜಾಳಿ ವಾರೋ
ಉಸರಾಂ ಫುಲಿಲ್ಲೊ
ಚೈತ್ರಾಚೊ ಚಂವರ್ ...

೪

ಪಿಂಪಣಾಚಿ ಸಱಸಱ
ಹೊ ವಾರೋ ತರ್ ತುಜೆ
ಕುಡೀಚೊ ಮಂದ ಪರ್ಮಱ ...

■ ಮಾಧವ ಬೊರಕಾರ

ವಾರೋ

೧

ವಾರೋ
ಝಾಡಾಂಕ್ ಝೋಕೋ ದಿತಾ
ಪಾನಾಂ ಸಳ್ಳಳ್ಳಾಟ
ಆನೀ
ಪರತ್ ಆಪ್ಲೇಚ ಭಿತರ್
ಮಿಟೂನ್ ಸ್ತಬ್ಧ ಜಾತಾತ್

೨

ಫುಲಾಂನೀ ಭರಿಲ್ಲಿ ಖಾಂದೀ
ವಾರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಝೋತಾರ್
ಹಾಲ್ತಾ ಧೋಲ್ತಾ
ಫುಲಾಂ
ಭುಂಯೇರ್ ಶಿಡ್ಕಿಡತ್ ರಾವತಾತ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ದೋಳ್ಕಾಂತಲ್ಯಾ ದುಖಾಂವರೀ ...

೩

ಚುಮ್ತಾ
ಅವ್‌ಜಾಳೀ ವಾರೋ
ಉಸ್ರಾಂ ಫುಲಿಲ್ಲೋ
ಚೈತ್ರಾಚೋ ಚಂವರ್ ..

೪

ಪಿಂಪಳಾಚೀ ಸಳ್ಳಳ್ಳಾ
ಹೋ ವಾರೋ ತರ್ ತುಜೇ
ಕುಡೀಚೋ ಮಂದ್ ಪರ್ಮಳ್ ...

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್ಕಾರ್

रानावना

रानावना रानावना
आमची गिरेस्तकाय

झाडां लायात
फळां काडात
सोबीत सैमाची
करात तोखणाय

मेकळो वारो
सैमा तुरो
गोंय पांचवेचार
हिच व्हडविकाय

प्रश्न पैस वतले
सुखी जिवीत जातलें
रानावना हि
देवाची सासाय

ರಾನಾವನಾ

ರಾನಾವನಾ ರಾನಾವನಾ
ಆಮಚೀ ಗಿರೇಸ್ತ್ಕಾಯ್

ಝಾಡಾಂ ಲಾಯಾತ್
ಫಳಾಂ ಕಾಡಾತ್
ಸೋಬೀತ್ ಸೈಮಾಚೀ
ಕರಾತ್ ತೋಖ್ಣಾಯ್

ಮೇಕ್ಳೋ ವಾರೋ
ಸೈಮಾ ತುರೋ
ಗೋಂಯ್ ಪಾಂಚ್ವೇಚಾರ್
ಹಿಚ್ ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್

ಪ್ರಶ್ನ್ ಪೈಸ್ ವತ್‌ಲೇ
ಸುಖೀ ಜಿವೀತ್ ಜಾತ್ಲೇಂ
ರಾನಾವನಾ ಹಿ
ದೇವಾಚೀ ಸಾಸಾಯ್

■ भिकाजी धाणेकार

■ ಭಿಕಾಜೀ ಘಾಣೇಕಾರ್

नवें वर्स

म्हजी नदर तुजेर
तुजी नदर म्हजेर
फुलोवया आमची रात
नव्या वर्सा नवी रात

म्हज्या मनांत तूं
तुज्या मनांत हांव
रंगतलें अशें मनांमनांत
जिवीत कशें सुखशांत

सैम रंगला गुलाबी
हांव असो शराबी
नशेच्या धुंदींत अश्या
नव्या वर्सा नव्या दिसा

मळब अशें निळसार
मोग असो पांचवोचार
दवाच्या थेंब्यान अशें
अमृत विरलां काळजार

ನವೇಂ ವರ್ಸಾ

ಮ್ಹಜೀ ನದರ್ ತುಜೇರ್
ತುಜೀ ನದರ್ ಮ್ಹಜೇರ್
ಫುಲೋವ್ಯಾ ಆಮ್‌ಚೀ ರಾತ್
ನವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ನವೀ ರಾತ್

ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ತೂಂ
ತುಜ್ಯಾ ಮನಾಂತ್ ಹಾಂವ್
ರಂಗ್ತಲೇಂ ಅಶೇಂ ಮನಾಂಮನಾಂತ್
ಜಿವೀತ್ ಕಶೇಂ ಸುಖಶಾಂತ್

ಸೈಮ್ ರಂಗ್ಲಾ ಗುಲಾಬೀ
ಹಾಂವ್ ಅಸೋ ಶರಾಬೀ
ನಶೇಚ್ಯಾ ಧುಂದೀಂತ್ ಅಶ್ಯಾ
ನವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ನವ್ಯಾ ದಿಸಾ

ಮಳಬ್ ಅಶೇಂ ನಿಳ್‌ಸಾರ್
ಮೋಗ್ ಅಸೋ ಪಾಂಚ್ವೋಚಾರ್
ದವಾಚ್ಯಾ ಥೇಂಬ್ಯಾನ್ ಅಶೇಂ
ಅಮೃತ್ ವಿರ್‌ಲಾಂ ಕಾಳ್‌ಜಾರ್

■ भिकाजी धाणेकार

■ ಭಿಕಾಜೀ ಘಾಣೇಕಾರ್

भरती

दूर्या,
तूं रडत आसा
अनंत काळसावन
पुण
तुजें उदक खारट जालां
आनी तुजे देगेर बसून
जे रडून गेले
तांच्या दुकानी तुजे उदक
आनीकूय खारट जालां
आरे दूर्या
कसलें दुख घेवन
बसला तूं काळजांत
तुज्या दुखाचो गाज
म्हाका पैसुल्यान लेगीत
आयकूंक येता
आतां पुरो कर तुजें रडप
आनी हांस
लहारां-लहारानी
येवंदी भरती
नितळ गोड्या उदकाची
आनी बुडून वचूंदी
सगळ्यां रडटल्यांक

■ अरुण साखरदांडे

ಭರತೀ

ದೂರ್ಯಾ,
ತುಂ ರಡತ್ ಆಸಾ
ಅನಂತ್ ಕಾಳಸಾವನ್
ಪುಣ್
ತುಜೇಂ ಉದಕ್ ಖಾರಟ್ ಜಾಲಾಂ
ಆನೀ ತುಜೇ ದೇಗೇರ್ ಬಸೂನ್
ಜೇ ರಡೂನ್ ಗೇಲೇ
ತಾಂಚ್ಯಾ ದುಕಾನೀ ತುಜೇ ಉದಕ್
ಆನೀಕೂಯ್ ಖಾರಟ್ ಜಾಲಾಂ
ಆರೇ ದರ್ಯಾ
ಕಸಲೇಂ ದುಖ್ ಘೇವನ್
ಬಸಲಾ ತುಂ ಕಾಳ್‌ಜಾಂತ್
ತುಜ್ಯಾ ದುಖಾಚೊ ಗಾಜ್
ಮ್ಹಾಕಾ ಪೈಸುಲ್ಯಾನ್ ಲೇಗೀತ್
ಆಯಕೂಂಕ್ ಯೇತಾ
ಆತಾಂ ಪುರೋ ಕರ್ ತುಜೇಂ ರಡಪ್
ಆನೀ ಹಾಂಸ್
ಲ್ಹಾರಾಂ-ಲ್ಹಾರಾನೀ
ಯೇವಂದೀ ಭರತೀ
ನಿತಳ್ ಗೋಡ್ಯಾ ಉದಕಾಚೀ
ಆನೀ ಬುಡೂನ್ ವಚೂಂದೀ
ಸಗಲ್ಯಾಂ ರಡಟಲ್ಯಾಂಕ್

■ ಅರುಣ್ ಸಾಖರ್‌ದಾಂಡೆ

રાતભર

રાત જાલી વાત
રાતની પેટત રાવલી
ઝાઝા મિતર
રાતભર
પેટત ગેલેં કાઢીજ
પેટત ગેલ્યો વાતી
રાતની પેટત ગેલ્યો યાદી
જ્યો
રાતભર
રાતની ત્યા હુલોપાંત
ઝમઝત આસતલેં
ય બી
યતરી
પનાંત
રાતભર

રાત્ ભર

રાત્ જાલી વાત્
અને પેટત રાવલી
કાજાં બિતર
રાત્ ભર
પેટત ગેલેં કાજાં
પેટત ગેલ્યો વાતી
અને પેટત ગેલ્યો યાદી
તુજ્યો
રાત્ ભર
અને ત્યાં હુલોપાંત
ઝમઝત આસતલેં
તુમ્યો બી
યતરી
પનાંત
રાત્ ભર

■ અરુણ સાખરદાંડે

■ અરુણ સાખરદાંડે

नाद

सांजवेळा

सुकणी घोटोरांत परततना

तूं पारजताची फुलां वेंचता म्हुण

हांव पयलींच

त्या पारजताच्या झाडार

लिपून बसलो

फायांतलीं पांयजणां

वाजयत तूं आयलें

आनी पारजताची फुलां

वेंचूंक लागलें

हांवे हळूच वयल्यान

झाड हालयत

तुजेर पारजताचो शिवर घालो

तूं शिरशिरलें

आनी कोणाचे तरी यादीन

एक एक फूल वेंचून परतलें.

पांयजणां वाजयत

वयर पळेनासतना.

तरे नाद

म्हाका अजून आयकूंक येता

खंयच्याय

फुलून झडटल्या

पारजता पोंदा

केन्नाच्यान झडूंक लागले

काय हे पारजत ?

अशे, हालयनासतना ?

■ अरुण साखरदांडे

नाद

सांजवेळा

सुकणी फोटेरांत पततना

तुं पारजताची फुलां वेंचता म्हुण

हांव पयलींच

त्या पारजताच्या रुढार

लिपून बसलो

फायांतलीं पांयजणां

वाजयत तुं आयलें

आनी पारजताची फुलां

वेंचूंक लागलें

हांवे हळूच वयल्यान

झाड हालयत

तुजेर पारजताची शिवर फालो

तुं शिरशिरलें

आनी कोणाची तरी यादीन

एक एक फूल वेंचून परतलें.

पांयजणां वाजयत

वयर पळेनासतना

तरे नाद

म्हाका अजून आयकूंक येता

खंयच्याय

फुलून झडटल्या.

पारजता पोंदा

केन्नाच्यान रुढूंक लागलें

काय हे पारजत ?

अशे, हालयनासतना ?

■ अरुण साखरदांडे

ಮಹಿಷ

ಮಲಬಾ

ಕಮರೇಮೇರೇನ್ ಪಾವಿಲ್ಯಾ
ತುಜ್ಯಾ ಕಾಡ್ಯಾ ದಾಟ್ ಕೆಸಾಂತಲ್ಯಾನ್
ಹಱುಸಾರ ಹಾತ ಭೊವಡಾಯತನಾ
ಹಾಂವೇ ತುಕಾ ಮ್ಹಣಿಲ್ಲೆಂ
'ತುಂ ಕೆನ್ನಾಚ ಕೆಂಸ ಕಾಪುಂ ನಾಕಾ'
ತೆನ್ನಾ ತುವೆಂ ಮ್ಹಣೆಂ
'ದರದಿಸಾ ನ್ಹಾತಕಚ
ತುಂ ಮ್ಹಜೆ ಕೆಂಸ ವಡಯತಲೊ ತರ ?'
ಹಾಂವೆಂ ಮ್ಹಣೆಂ
'ತಾತುಂತ ಕಿತೆಂ ?
ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಡ್ಯಾ ಕುಪಾಂತಸುನ್

ಕಮರೇಮೇರೇನ್ ಪಾವಿಲ್ಯಾ
ತುಜ್ಯಾ ಕಾಳ್ಯಾ ದಾಟ್ ಕೆಸಾಂತಲ್ಯಾನ್
ಹಱುಸಾರ್ ಹಾತ್ ಭೊಂವ್ಡಾಯ್ತನಾ
ಹಾಂವೇ ತುಕಾ ಮ್ಹಣಿಲ್ಲೆಂ
'ತುಂ ಕೆನ್ನಾಚ್ ಕೆಂಸ್ ಕಾಪುಂ ನಾಕಾ'
ತೆನ್ನಾ ತುವೇಂ ಮ್ಹಣೆಂ
'ದರ್ ದಿಸಾ ನ್ಹಾತಕಚ್
ತುಂ ಮ್ಹಜೇ ಕೆಂಸ್ ವಳಯ್ತಲೋ ತರ್ ?'
ಹಾಂವೇಂ ಮ್ಹಣೆಂ
'ತಾತುಂತ್ ಕಿತೇಂ ?
ಮ್ಹಾಕಾ ಕಾಳ್ಯಾ ಕುಪಾಂತ್‌ಸೂನ್

फणी फिरोवन पावस

झडोवचो अशें दिसता

आनी अमासेराती

काळ्या मळबांतली नखेत्रां वेंचून

तुज्या केसांत माळची

अशें दिसता

पैर, कितल्या वर्सांनीं

तुजे कापुल्ले केंस पळोवन

म्हजें सगळें मळबूच

रितें जाल्ले वरी दिसलें

ना कुपां

ना नखेत्रां

आनी पावस ?

ಫಣೀ ಫಿರೋವನ್ ಪಾವಸ್

ಝಡೋವ್‌ಚೋ ಅಶೇಂ ದಿಸ್ತಾ

ಆನೀ ಅಮಾಸೇರಾತೀ

ಕಾಳ್ಯಾ ಮಳ್ಬಾಂತಲೀ ನಖೇಂತ್ರಾಂ ವೇಂಚೂನ್

ತುಜ್ಯಾ ಕೇಸಾಂತ್ ಮಾಳಚೇ

ಅಶೇಂ ದಿಸ್ತಾ

ಪೈರ್, ಕಿತ್‌ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾನೀಂ

ತುಜೇ ಕಾಪುಲ್ಲೇ ಕೇಂಸ್ ಪಳೋವನ್

ಮ್ಹಜೇಂ ಸಗ್ಳೇಂ ಮಳಬೂಚ್

ರಿತೇಂ ಜಾಲ್ಲೇ ವರೀ ದಿಸ್ಲೇಂ

ನಾ ಕುಪಾಂ

ನಾ ನಖೇತ್ರಾಂ

ಆನೀ ಪಾವಸ್ ?

■ अरुण साखरदांडे

■ ಅರುಣ್ ಸಾಖರ್‌ದಾಂಡೇ

बिंब

पुनवेचें बिंब

हालता तुळ्यांत

याद तुजी एक

फुलता कळ्यांत

■ माधव बोरकार

ಬಿಂಬ್

ಪುನವೇಚೇಂ ಬಿಂಬ್

ಹಾಲ್ತಾ ತಳ್ಕಾಂತ್

ಯಾದ್ ತುಜೀ ಏಕ್

ಫುಲ್ತಾ ಕಳ್ಕಾಂತ್

■ ಮಾಧವ್ ಬೋರ್‌ಕಾರ್

मोगाचे रूख

म्हाका सोडून वतना
 तुज्या दोळ्यांतल्यान
 एक दुक गळले
 हज्याय दोळ्यांतल्यान
 एक दुक गळलें
 मागीरच्या मिर्गाच्या पावसांत
 या जाग्यार
 रीन आंठुरले

मोगाचें रूख

तू म्हाका सोडून वतना
 तुज्या दोळ्यांतल्यान
 एक दुक गळले
 म्हाकाय दोळ्यांतल्यान
 एक दुक गळलें
 मागीरच्या मिर्गाच्या पावसांत
 या जाग्यार
 रीन आंठुरले

कांय वर्सानीं

ते दोन रूख उंच मळबाक तेंकले

आतां त्या रूखां पोंदा

एकामेकाच्या गोपांत

चलो आनी चली

एकामेकांक उतर दितात

आनी मागीर उतराची याद म्हुण

रूखाची दोन पानां घेवन वतात

त्या रूखांपोंदा दिल्ले उतर तुटना

अशें लोक म्हण्टात

त्या रूखांक ताणी नांव दिलां

मोगाचे रूख

तूंय केन्ना हेवटेन पावलें जाल्यार

मुद्दम त्या रूकांक पळोवन वच

हांव थंयच

आडसाक बशिल्लो आसता

म्हजे केंस जरी पिकले

तरी तूं म्हाका वळखतलेंच.

■ अरुण साखरदांडे

कांय वर्सानीं

ते दोन रूख उंच मळबाक तेंकले

आतां त्या रूखां पोंदा

एकामेकाच्या गोपांत

चलो आनी चली

एकामेकांक उतर दितात

आनी मागीर उतराची याद म्हुण

रूखाची दोन पानां घेवन वतात

त्या रूखांपोंदा दिल्ले उतर तुटना

अशें लोक म्हण्टात

त्या रूखांक ताणी नांव दिलां

मोगाचे रूख

तूंय केन्ना हेवटेन पावलें जाल्यार

मुद्दम त्या रूकांक पळोवन वच

हांव थंयच

आडसाक बशिल्लो आसता

म्हजे केंस जरी पिकले

तरी तूं म्हाका वळखतलेंच.

■ अरुण साखरदांडे

चान्नें

खोल काळखाच्या

तळ, तळपांत

तळपांच्या कळपांत

दोन सांवळ्यो चरताल्यो,

एकमेकांचें चान्नें चोरताल्यो.

■ पूर्णानंद च्यारी

चान्नें

खोल काळखाच्या

तळ, तळपांत

तळपांच्या कळपांत

दोन सांवळ्यो चरताल्यो,

एकमेकांचें चान्नें चोरताल्यो.

■ पूर्णानंद च्यारी

ಸಂತೂರ.

ಸಂತೂರ್

ಸೂರ್ಯಾ ಧಾರೆರ
ಕಿರ್ಣಾಚೆಂ ಭಿರೆಂ
ದೇಖಲೆಂ ಹಾವೆಂ
ಶೆಂಡುರೀ ವಾರೆಂ
ಮಲಬಾಂತ ಸೈಮಾವಲ್ಲೆಂ
ಮಲಬಾ ತಲಾ
ಸಲಾಬಲಾ ದರ್ಯಾ
ಸಲಾಬಲಾ ದರ್ಯಾತ
ದೇಖಲೆಂ ಹಾವೆಂ
ಮಲಬೂಚ ವಿಟಖಲಾಂ
ವಿಟಖಲಾಂ ದರ್ಯಾತ
ದೇಖಲೆಂ ಹಾವೆಂ,
ಲಹಾರಾಂ ಪಿತಿಂ
ಮಲಹಾರಾಚೆ ಸೂರ
ಸಾಂಜೆಂ ಪೆವತನಾ
ಆಯಕಲೆಂ ಹಾವೆಂ
ಶಿರಂತರಾಂತಲೆ ಸಂತೂರ

ಸೂರ್ಯಾ ಧಾರೆರ್
ಕಿರ್ಣಾಂಚೆಂ ಭಿರೆಂ
ದೇಖಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ
ಶೆಂಡುರೀ ವಾರೆಂ
ಮಲಬಾಂತ ಸೈಮಾವಲ್ಲೆಂ
ಮಲಬಾ ತಲಾ
ಸಲಾಬಲಾ ದರ್ಯಾ
ಸಲಾಬಲಾ ದರ್ಯಾಂತ್
ದೇಖಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ
ಮಲಬೂಚ್ ವಿಟಖಿಳ್ಳೆಂ
ವಿಟಖಿಳ್ಳಾ ದರ್ಯಾಂತ್
ದೇಖಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ,
ಲಹಾರಾಂ ಪಿತಿಂ
ಮಲಹಾರಾಚೆ ಸೂರ್
ಸಾಂಜೆಂತ್ ಪೆವತನಾ
ಆಯಕಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ
ಶಿರಂತರಾಂತಲೆ ಸಂತೂರ್

■.ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಚ್ಯಾರಿ

■ ಪೂರ್ಣಾನಂದ್ ಚ್ಯಾರಿ

ಕವಿತಾ - ೧

ತುಜೆ,
ಮಾಂಡಿಯೆರ ತಕಲಿ
ಖಿಣಾಂತ ಲಕಲಿ
ಆನಿ
ಪೊಂದಿ ವಿಶಾಠ
ಮಹಾಕಾಯ ದೊಂಗರಾಠ
ಜಮೀನ ಹಾವೆಂ
ತ್ಯಾಚಿ ಖಿಣಾಂಕಿ ಜಿಕ್(ಖ)ಲಿ !

ಕವಿತಾ - ೧

ತುಜೆ,
ಮಾಂಡಿಯೆರ್ ತಕ್ಲಿ
ಖಿಣಾಂತ್ ಲಕ್ಲಿ
ಆನಿ
ಪೊಂದಚಿ ವಿಶಾಳ್
ಮಹಾಕಾಯ್ ದೊಂಗರಾಳ್
ಜಮೀನ್ ಹಾವೇಂ
ತ್ಯಾಚ್ ಖಿಣಾಂಕ್ ಜಿಕ್(ಖ)ಲಿ !

ಕವಿತಾ - ೨

ಪುನವ್ ಚಂದ್ರ
ಮಾಥ್ಯಾವಯರ್
ಚಾನ್ಹೆ ಮಾಂಡಿಯೆಭರ್
ಆತಾಂ
ತೃಪ್ತ-ಸುಪ್ತ
ಹಿ ಧರ್ತರ್ !

ಕವಿತಾ - ೨

ಪುನವ್ ಚಂದ್ರ
ಮಾಥ್ಯಾವಯರ್
ಚಾನ್ಹೆ ಮಾಂಡಿಯೆಭರ್
ಆತಾಂ
ತೃಪ್ತ-ಸುಪ್ತ
ಹಿ ಧರ್ತರ್ !

■ ಪ್ರಕಾಶ ದ. ನಾಯಕ

■ ಪ್ರಕಾಶ್ ದ. ನಾಯಕ್

ಪರ್ತವಣ

ತಿ ಧರಾ ಪರತತಾನಾ
ದೊಡ್ಡಾಂತ
ಗಜ್ಜ
ಆಮುರಪಿಕಿ ಆಮೋರಿ !

ಮಲಬಾ - ಮಲಾರ
ದರ್ಯಾ ವೆಲೆರ
ಶೇತಾ ದೇಗೇರ
ಗುಂಥುಲೇಲ್ಯಾ ಬಲಾಚಿ
ಬಲಾರಿಂಚಿ ವಲ
ಗಜ್ಜ ದೊಡ್ಡಾಂತ ..... !

ತಿ ಧರಾ ಪರತತಾನಾ
ದೊಡ್ಡಾಂತ
ಗಜ್ಜ
ಆಮುರಪಿಕಿ ಆಮೋರಿ !

ಪರತತಾಲಿ ಗೊಡ್ಡಾಂತ
ಗೊಡೆಲ್ಯಾ ಆಂಗಾಸಯತ
ಸವಣಿ, ಗೊರವಾಂ
ಆನಿಕ ದರ್ಯಾತಡಿಕ್ ತಾರವಾಂ !

ತಿಚ್ಯಾ ಪೊವಟಾರ
ಪೊವಟೆಲ್ಲೊ ಚಿಕೊಲ
ಆನಿಕ ಧರಚಿ ಯಾದ
ಕಾಡಿಜ ಖೊಲ !

ತಿ ಧರಾ ಪರತತಾನಾ
ತಿ ಗರಾ ಪರತತಾನಾ !

ಪರ್ತವಣ್

ತಿ ಫುರಾ ಪರ್ತತಾನಾ
ದೋಳ್ಕಾಂತ್
ಗಜ್ಜ
ಆಮುರ್ಪಿಕಿ ಆಮೋರಿ!

ಮಳಬಾ - ಮಳಾರ್
ದರ್ಯಾ ವೇಳೇರ್
ಶೇತಾ ದೇಗೇರ್
ಗುಂಥುಲೇಲ್ಯಾ ಬಳಾಚಿ
ಬಳಾರೀಂಚಿ ವಳ್
ಗಜ್ಜ ದೋಳ್ಕಾಂತ್ .....!

ತಿ ಫುರಾ ಪರ್ತತಾನಾ
ದೋಳ್ಕಾಂತ್
ಗಜ್ಜ
ಆಮುರ್ಪಿಕಿ ಆಮೋರಿ!

ಪರ್ತತಾಲೀ ಗೋತ್ಕಾಂತ್
ಗೋರೇಲ್ಲ್ಯಾ ಆಂಗಾಂಸಯತ್
ಸವಣೀ, ಗೋರ್ವಾಂ
ಆನೀಕ್ ದರ್ಯಾತಡಿಕ್ ತಾರ್ವಾಂ !

ತಿಚ್ಯಾ ಪೋಂವ್‌ಟಾಂರ್
ಪೋಂವ್‌ಟೇಲ್ಲೋ ಚಿಕೋಲ್
ಆನೀಕ್ ಫುರ್ಚೀ ಯಾದ್
ಕಾಳೀಜ್ ಖೋಲ್ !

ತಿ ಫುರಾ ಪರ್ತತಾನಾ
ತಿ ಗರಾ ಪರ್ತತಾನಾ !

■ ಪ್ರಕಾಶ ದ. ನಾಯಕ

■ ಪ್ರಕಾಶ್ ದ. ನಾಯಕ್

मात्सो निसर

मात्सो निसर
सगळें विसर
दुखता जें किसर -
काळजाभितर,
फूल जावन
आपलेच भितर
परमळटलें ...
करीत तुजें मन
हांगासर,
थंयसर,
हबूर, हबूर ...

मात्सो निसर
सगळें विसर

मात्सो निसर

मात्सो निसर
सगळेचो विसर
दुखाता जें किसर -
काळजाभितर,
फूल जावन
आपलेच भितर
परमळटलें ...
करीत तुजें मन
हांगासर,
थंयसर,
हबूर, हबूर ....

मात्सो निसर
सगळेचो विसर

■ नागेश करमली

■ नागेश करमली

रात काळी ....

रात काळी काजुल्यांची
लिकी लिकी भिजुल्यांची
एका एका गितुल्याची
दोळे दोळे दोडुल्यांची

रात काळी काजुल्यांची
वेंग वेंग मोगुल्यांची

■ नागेश करमली

रात काळी ....

रात काळी काजुल्यांची
लिकी लिकी भिजुल्यांची
एका एका गितुल्याची
दोळे दोळे दोडुल्यांची

रात काळी काजुल्यांची
वेंग वेंग मोगुल्यांची

■ नागेश करमली

केन्ना तरी

केन्ना तरी

हे सूर लागूंकच जाय आसले

आनी केन्ना तरी

आमचे उले

तुमच्या काळजामेरेन

पावंकच जाय आसले

आतां

परत एक फावट

संवकळीचे साद नाद

सदचेच जावन

काळजां काळजां भरूं दी !

■ नागेश करमली

केंन्ना तरे

केंन्ना तरे

हें सूर लागूंकच जाय आसलें

आनी केंन्ना तरे

आमचे उले

तुमच्या काळजामेरेन

पावंकच जाय आसलें ...

आतां

परत एक फावट

संवकळीचे साद नाद

सदचेच जावन

काळजां काळजां भरूं दी !

■ नागेश करमली

अथांग, असीम, अनंत ...

अथांग, असीम, अनंत

ह्याय परस

वेगळ्या उतरांनी

सांगचें जाल्यार

उतरांच नात !

उतरांचे सुवातेर

खोल खोल

एक संवेदन ...

एक एक साद

एक एक नाद

एक एक गती

काळभेदी

सगळेंच

अथांग, असीम, अनंत,

अन्तहीन !

■ नागेश करमली

अथांग, असीम, अनंत ...

अथांग, असीम, अनंत

ह्याय परस

वेगळ्या उतरांनी

सांगचें जाल्यार

उतरांच नात !

उतरांचे सुवातेर

खोल खोल

एक संवेदन ...

एक एक साद

एक एक नाद

एक एक गती

काळभेदी

सगळेंच

अथांग, असीम, अनंत,

अन्तहीन !

■ नागेश करमली

मलयाळम कविता

फट

('भैरवन्दे तुडी' ह्या हालींच उजवाडा आयिल्ल्या आपल्या कवितासंग्रहांतले हे कवितेंत ज्येष्ठ मलयाळम कवी ओ.एन.बी. कुरुप्प, सांडून गेल्ले केरळचे गोड गांवगिरी जिणे विशीं हुस्को परगटायतात - येत ते पिळगेक सोपे, सरळ गांवगिरी जिणेचें खरेंपण पटपासारखें ना ... कवितेचें मूळ शीर्षक - 'नुणा')

'पी-पी' असो साद

घालच्यो धाकटुल्यो

पिल्लूको केल्यो

'भोवच्याच्या' पाल्यानी ....

जीवे चवळेन आनी तरणे व्हिरानी

निर्मिल्ले केतविल्ले बैल देवाले ...

भांगरा रंगाच्या

खोलयाचीं वाटीं

धवें फुल्ल शीत, रांदयेसयत ...

बिरमुटेक धरून

काडयलो सोंकरो ...

चोखलो म्होव

कदलीच्या बोंड्याचो ....

पावसांत आंगणाची

न्हंय कशी जातना

ಮಲಯಾಳಮ್ ಕವಿತಾ

ಫಟ್

('ಭೈರವನ್ದೇ ತುಡೀ' ಹ್ಯಾ ಹಾಲೀಂಚ್ ಉಜವಾಡಾ ಆಯಿಲ್ಲಾ ಆಪಲ್ಯಾ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತಲೇ ಹೇ ಕವಿತೇಂತ್ ಜೈಶ್ವ ಮಲಯಾಳಮ್ ಕವೀ ಓ. ಎನ್.ವಿ. ಕುರುಪ್ಪ್, ಸಾಂಡೂನ್ ಗೇಲ್ಲೇ ಕೇರಳಚೇ ಗೋಡ್ ಗಾಂವಗಿರೀ ಜಿಣೇ ವಿಶೀಂ ಹುಸ್ಕೋ ಪರಗಟಾಯತಾತ - ಯೇತ್ ತೇ ಪಿಳಗೇಕ ಸೋಪೇ, ಸರಳ್ ಗಾಂವಗಿರೀ ಜಿಣೇಚೇಂ ಖರೇಂಪಣ್ ಪಟಪಾಸಾರಖೇಂ ನಾ... ಕವಿತೇಚೇಂ ಮೂಳ್ ಶೀರ್ಷಕ್ - 'ನುಣಾ')

'ಪೀ -ಪೀ' ಅಸೋ ಸಾದ್

ಫಾಲಚ್ಯೋ ಧಾಕ್ಟುಲ್ಯೋ

ಪಿಲ್ಲೂಕೋ ಕೆಲ್ಯೋ

'ಭೋವರ್ಯಾಚ್ಯಾ' ಪಾಲ್ಯಾನೀ ...

ಜೀವೇ ಚವಳೇನ್ ಆನೀ ತರಣೇ ವ್ಹಿರಾನೀ

ನಿರ್ಮಿಲ್ಲೇ ಕೇತವಿಲ್ಲೇ ಬೈಲ್ ದೇವಾಲೇ...

ಭಾಂಗರಾ ರಂಗಾಚ್ಯಾ

ಖೋಲ್ಯಾಚೇಂ ವಾಟೇಂ

ಧವೇಂ ಪುಲ್ಲ್ ಶೀತ್, ರಾಂದಯೇಸಯತ್ ...

ಬಿರ್‌ಮುಟೇಕ್ ಧರೂನ್

ಕಾಡ್‌ಯಲೋ ಸೋಂಕ್‌ರೋ ....

ಚೋಖಲೋ ಮ್ಹೋವ್

ಕದಳೀಚ್ಯಾ ಬೋಂಡ್ಯಾಚೋ ...

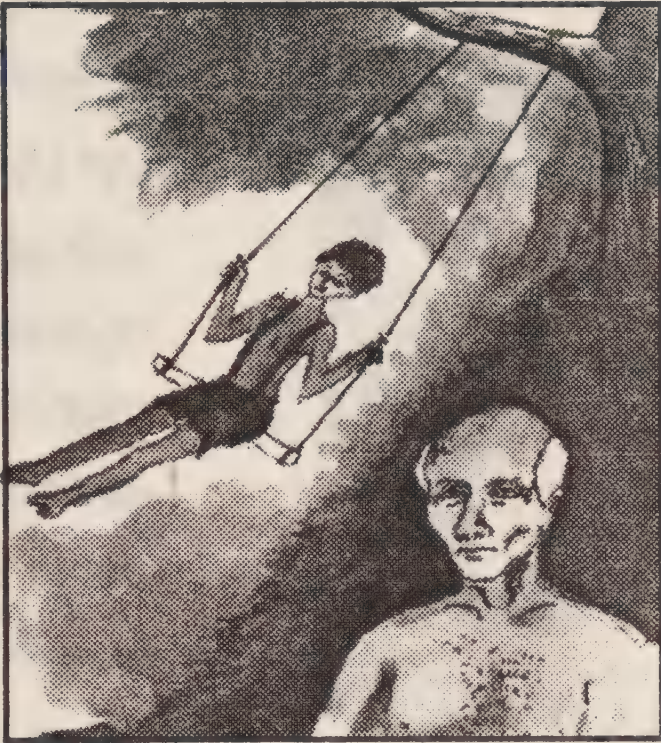
ಪಾವಸಾಂತ್ ಆಂಗಣಾಚೀ

ನ್ಹಂಯ್ ಕಶೀ ಜಾತನಾ

‘तितै’ म्हणून गायलीं
 व्हड्याचीं गाणीं ...
 ते न्हंयेंत देंवयलें आमी संथ
 पोंगे मुंयेक
 बसयल्लें पाल्याचें व्हडें ..
 आंब्या रुखाच्या खांद्यार व्हिंदूळे -
 तांचेर झूं काडून झेलताले
 ‘म्हाबली’ गीतांकय धोलयताले ...

‘तिट्टै’ म्हुणून गायलीं
 व्हड्याचें गाणें ...
 तें न्ळंयेंत देंवयलें आमी संथ
 पोंगे मुंयेक
 बसयल्लें पाल्याचें व्हडें ...
 आंब्या रुखाच्या खांद्यार व्हिंदूळे -
 तांचेर झूं काडून झेलताले
 ‘म्हाबली’ गीतांकय धोलयताले ...

आमी खुंटलीं धतरिचीं
 सोबीत फुलां,
 गायत परबेचीं गीतां ...
 सोंपलेल्या आपल्या
 भुरगेपणाच्यो यादी
 आज्यान मायेन वांटतना अशी
 नातरांनी, मोगाच्या पोरानी म्हळें -
 सुरय फट, सगळ्योच फट !

आमी मुंयेंतलें धतरिचें
 सोबीत फुलां,
 गायत परबेचें गीत ...

सोंपलेल्या आपल्या
 भुरगेपणाच्यो यादी
 आज्यान मायेन वांटतना अशी
 नातरांनी, मोगाच्या पोरानी म्हळें -
 सुरय फट, सगळ्योच फट !

अणकार : शरतचंद्र शोणै

अणकार : शरतचंद्र शोणै

वेळावयलीं पावलां

ವೇಳಾವಯ್ಲೀಂ ಪಾವ್ಲಾಂ

म्हजें इल्लेंशें काळीज

ಮ್ಹಜೆಂ ಇಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಕಾಳೀಜ

म्हजें इल्लेंशें काळीज
टिक टिकता ...
दीस-रात, रात-दीस
म्हयन्याचे म्हयने
वर्साचीं वर्सा
कितलींशीं वर्सा
जालीं आयज
...कित्याक कोण जाणा ?

ಮ್ಹಜೆಂ ಇಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಕಾಳೀಜ್
ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ತಾ ...
ದೀಸ್-ರಾತ್, ರಾತ್-ದೀಸ್
ಮ್ಹಯನ್ಯಾಚೆ ಮ್ಹಯನೇ
ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ವರ್ಸಾಂ
ಕಿತ್ಲಿಂಶಿಂ ವರ್ಸಾಂ
ಜಾಲೀಂ ಆಯ್ಜ್
...ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಕೋಣ್ ಜಾಣಾ ?

कशें कोण जाणा ?
थार नासतना
अक सारकें
टिक टिक टिक टिक
दीस्त घड्याळावरी
टिक टिकता.

ಕಶೆಂ ಕೋಣ್ ಜಾಣಾ ?
ಧಾರ್ ನಾಸ್ತನಾ
ಏಕ್ ಸಾರ್ಕೆಂ
ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್
ದೀಸ್ತ್ ಘಡ್ಯಾಳಾವರೀ
ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ತಾ.

घड्याळाच्या काळजाक
कांटे आसतात.
म्हज्या ते नात.
नात म्हणचे, तशे आसात

ಘಡ್ಯಾಳಾಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಕ್
ಕಾಂಟೇ ಆಸ್ತಾತ್.
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ತೇ ನಾತ್.
ನಾತ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ, ತಶೆ ಆಸಾತ್

पुण
 भितल्ले भितर
 दिसपाचे नात.
 घटयाळाचे कांटे.
 आपणा भोंवतणी घुंवपी ....
 म्हज्या काळजाचे
 दुसऱ्यांक घुंवडावपी !
 हांवें पळोवंक नात
 पुण
 घुंविल्ले लोक सांगतात
 तें आयकून जाणां.

घडयाळाक चावी आसता.
 म्हज्या काळजाकय बी
 ती आसा.
 मात
 ती चावी वेगळी
 ही वेगळी.
 ती
 परती परती
 दिवंची पडटा.
 मोडल्यार
 दुसरी बसोवंक येता.
 ही
 एकदाच दिवन दवल्ल्या.
 आनी
 एकदा मोडली

पुण
 भितल्ले भितर
 दिसपाचे नात.

फुड्यांकाचे कांटे.
 आपणा भोंवतणी घुंवपी ..
 म्हज्या काळजाचे
 दुसऱ्यांक घुंवडावपी !
 हांवें पळोवंक नात
 पुण
 घुंविल्ले लोक सांगतात
 तें आयकून जाणां.

फुड्यांकाचे कांटे.
 म्हज्या काळजाकय बी
 ती आसा.
 मात
 ती चावी वेगळी
 ही वेगळी.
 ती
 परती परती
 दिवंची पडटा.
 मोडल्यार
 दुसरी बसोवंक येता.
 ही
 एकदाच दिवन दवल्ल्या.
 आनी
 एकदा मोडली

ಮಹಣಟಕೂಚ
ಕಾಯಮಚಿ ಬಂದ ಪಡಟಾ.
ಹಿಚಿ.

ಘಡಣುಕೂಚ ತಶಿ
ಮೋಟಿ ಅಜಾಪಾಚಿ !

ಮಹಜೆಂ ಕಾಡೀಜ
ಕೆನ್ನಾ
ಟಿಕ ಟಿಕ್ಕುಂಕ
ಲಾಗಿಲ್ಲೆಂ ಕಾಯ !
ಹಾಂವ್ ಜಾಲ್ಲೊಂ
ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್ ?
ಶೇ, ಶೇ ... !

ತ್ಯಾ ಪಯಲಿಂಚ ಕಿತಲೆಶೆ ಮಹಯನೆ ....

ಆವಯಚ್ಯಾ ಪೊಟಾಂತ್
ನಾ ರಂಗ್, ನಾ ರೂಪ
ಅಸೊ ಹಾಂವ್
ಏಕ ಮಾಸಾಚೊ ಗುಡೊ ಆಶಿಲ್ಲೊಂ
ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್ !

ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್
ಆಯಜ ಮೇರೆನ್
ಮಹಜೆಂ ಕಾಡೀಜ,
ಮಹಜ್ಯಾ ಹಡ್ಡುಯಾಂತ್
ಏಕುಯದಾ
ಬಂದ ಪಡನಾಸತನಾ,
ಏಕ ಸಾರಕೆಂ
ಇತಲಿಂ ವರ್ಸಾ

ಮ್ಹಣ್ಣುಕೂಚ್
ಕಾಯ್ಚೆ ಬಂದ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾ
ಹಿಚೆ
ಘಡಣೂಕೂಚ್ ತಶಿ
ಮೋಟೆ ಅಜಾಪಾಚೆ !

ಮ್ಹಜೆಂ ಕಾಳೀಜ್
ಕೆನ್ನಾ
ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ಕುಂಕ್
ಲಾಗಿಲ್ಲೆಂ ಕಾಯ್ !
ಹಾಂವ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊಂ
ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್ ?
ಶೇ, ಶೇ .... !
ತ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂಚ ಕಿತ್ಲೆಶೆ ಮ್ಹಯ್ನೇ ...

ಆವಯ್ಚ್ಯಾ ಪೊಟಾಂತ್
ನಾ ರಂಗ್, ನಾ ರೂಪ್
ಅಸೋ ಹಾಂವ್
ಏಕ್ ಮಾಸಾಚೋ ಗುಳೋ ಆಶಿಲ್ಲೊಂ
ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್ !

ತೆನ್ನಾ ಪಸೂನ್
ಆಯಜ್ ಮೇರೆನ್
ಮ್ಹಜೆಂ ಕಾಳೀಜ್,
ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಹಡ್ಡುಂತ್
ಏಕುಯದಾ
ಬಂದ್ ಪಡ್ನಾಸ್ತನಾ,
ಏಕ್ ಸಾರ್ಕೆಂ
ಇತಲಿಂ ವರ್ಸಾಂ

ಟಿಕ ಟಿಕ ಟಿಕ ಟಿಕ
ಟಿಕ ಟಿಕತಾ.

.... ಮಹಜೆ ಕುಡೀತೆ . .
ಕಾಡೀಜ ಜಾಲೆಂ ತಯಾರ ಪಯಲೆಂ ...
ಮಾಗೀರ್ ಮಹಜೊ ಜಲ್ಮ.
..... ಆನೀ ಗಿನ್ಯಾನ್ ?
ತೆಂ ಖುಬ್ ಉಪರಾಂತ ಆಯಲಾಂ !

ಕಾಡೀಜ ಮಹಣುನ್
ಏಕ ಅವಯವ
ಕುಡೀತೆ ಆಸತಾ
ಹೆಂ ಮಹಾಕಾ
ಕಡಾಂ ಲೆಗಿತೆ
ಖುಬ್ ಉಪರಾಂತ ...

ಗಿನ್ಯಾನ್ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಮಹಣುನ್ ಹಾಂವ್ ಮಹಣಟಾಂ ತೆಂ
ಖರೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಮಹಾಕಾ ಆಯಲಾಂ ಹ್ಯಾ ?

ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಚಿ
ಜಾಣವಿಕಾಯ್ ಜಾವನ್
ಪೇತಾ ತೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ! ....
ಯಾ ಗಿನ್ಯಾನಾಚೊ
ಮಹಾಕಾ ದಿಸತಾ
ಮಹಾಕಾ ಗಂಧುಯ್ ನಾ.
ತೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಮಾಶಿಲ್ಯಾ ಮನಶಾಕೆಂ
ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ"
ಗಲೆಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ ಆಪಲೆಂ

ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್
ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ತಾ.

... ಮ್ಹಜೆ ಕುಡೀಂತ್
ಕಾಳೀಜ್ ಜಾಲೆಂ ತಯಾರ್ ಪಯ್ಲೆಂ ..
ಮಾಗೀರ್ ಮ್ಹಜೊ ಜಲ್ಮ.
... ಆನೀ ಗಿನ್ಯಾನ್ ?
ತೆಂ ಮಿಂಬ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಲಾಂ !

ಕಾಳೀಜ್ ಮ್ಹಣುನ್
ಏಕ್ ಅವಯವ್
ಕುಡೀಂತ್ ಆಸತಾ
ಹೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ
ಕಳ್ಳಾಂ ಲೇಗೀತ್
ಮಿಂಬ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ...

ಗಿನ್ಯಾನ್ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಮ್ಹಣುನ್ ಹಾಂವ್ ಮ್ಹಣಟಾಂ ತೆಂ
ಖರೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಮ್ಹಾಕಾ ಆಯಲಾಂ ವ್ಹಯ್ ?

ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಚಿ
ಜಾಣ್ವಿಕಾಯ್ ಜಾವ್ನ್
ಯೇತಾ ತೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್ ! ...
ತ್ಯಾ ಗಿನ್ಯಾನಾಚೊ
ಮ್ಹಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ
ಮ್ಹಾಕಾ ಗಂಧೂಯ್ ನಾ.
ತೆಂ ಗಿನ್ಯಾನ್
ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶಾಕ್
"ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ"
ಸಗ್ಲೆಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಚ್ ಆಪ್ಲೆಂ

आनी

आपुण सगल्या

ब्रह्माचो अंश

अशें दिसता.

अश्या मनशाच्या काळजाक

कांटे आंसूक फावनात.

भितल्ले भितर लेगीत ....

म्हज्या, ते आसात.

खूब आसात ...

दुसऱ्यांचीं काळजां

छिन्नविच्छिन्न

आनी रगत-बंबाळ

करी इतले

तीक्ष्ण धारेचे कांटे ...

हांव बेस बरें जाणां.

मागीर

गिन्यान म्हाका आयलें

अशी ओगीच

फट कित्याक मारूं ?

तें येवंक ना.

आजून येवंक ना ...

इतलेंच न्हय

तर येवपाचे

वाटेर लेगीत ना !

जेन्ना येयत,

तेन्ना येयत

गिन्यान आसूं

नासूं ...

आनी

आपुण सगल्या

ब्रह्माचो अंश

अशें दिसता.

अश्या मनशाच्या काळजाक

कांटे आंसूक फावनात.

भितल्ले भितर लेगीत ...

म्हज्या, ते आसात.

खूब आसात ...

दुसऱ्यांचीं काळजां

छिन्न विच्छिन्न

आनी रगत-बंबाळ

करी इतले

तीक्ष्ण धारेचे कांटे ...

हांव बेस बरें जाणां.

मागीर

गिन्यान म्हाका आयलें

अशी ओगीच

फट कित्याक मारूं ?

तें येवंक ना.

आजून येवंक ना ...

इतलेंच न्हय

तर येवपाचे

वाटेर लेगीत ना !

जेन्ना येयत,

तेन्ना येयत

गिन्यान आसूं

नासूं ...

ಹಜೆ ಇಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಕಾಡ್ಲಿಜ
ಬಾಬಡೆ

ಟಿಕ ಟಿಕತಾ.

ಅವಿಸ್ರಾಂತ, ರಾತದೀಸ
ವರ್ಸಾಚಿಂ ವರ್ಸಾ.

ದಿಖೂನ

ಗಿನ್ಯಾನಾಯ ಪರಸ

ಮನಶಾಚೆಂ ಕಾಡ್ಲಿಜುಚ

ವ್ಹಡ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ !

ಗಿನ್ಯಾನ ನಾಸತನಾ

ಮನೀಸ ಜಗತಾ.

ಕಾಡ್ಲಿಜಾ ಬಗರ್ ಜಗತ್ ?

ಜಗುಂಕ್ ಶಕತ್ ಘಡ್ಯೆ

ಕೋಣೆಂ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ? ....

ಸಗಲೆ ತರೇಚಿಂ

ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ ತರೀ

ಹಾವೆಂ ಖಂಯ ಪಡೆಲ್ಯಾಂತ್ !

ಪರತಿಂ ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ

ಫಾತರಾಚಿಂ ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ

ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ ಭಿತರ್ಲಿಂ ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ ...

ಏಕ ಆನಿ ದೋನ್ ತರಾ !

ದರ ಮನಶಾಕ

ಹ್ಯಾ ಪೈಕಿಂ

ದೋನ್ ತರೀ ಕಾಡ್ಲಿಜಾಂ

ಆಸತಾತುಚ ಖಂಯ !

ಮ್ಹಜೆಂ ಇಲ್ಲೆಂಶೆಂ ಕಾಳೀಜ್

ಬಾಬ್ಡೆಂ

ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ತಾ.

ಅವಿಸ್ರಾಂತ್, ರಾತ್ ದೀಸ್

ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ವರ್ಸಾಂ.

ದೇಖೂನ್

ಗಿನ್ಯಾನಾಯ್ ಪರಸ್

ಮನ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಳೀಜುಚ್

ವ್ಹಡ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ !

ಗಿನ್ಯಾನ್ ನಾಸ್ತನಾ

ಮನೀಸ್ ಜಗತಾ.

ಕಾಳಿಜಾ ಬಗರ್ ಜಗತ್ ?

ಜಗುಂಕ್ ಶಕತ್ ಘಡ್ಯೆ

ಕೋಣೆಂ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ? ...

ಸಗ್ಲೆಂ ತರೇಚೆಂ

ಕಾಳಿಜಾಂ ತರೀ

ಹಾವೆಂ ಖಂಯ್ ಪಳೆಲ್ಯಾಂತ್ !

ಪರ್ತಿಂ ಕಾಳಿಜಾಂ

ಫಾತ್ರಾಚೆಂ ಕಾಳಿಜಾಂ

ಕಾಳಿಜಾಂ ಭಿತರ್ಲಿಂ ಕಾಳಿಜಾಂ ...

ಏಕ್ ಆನಿ ದೋನ್ ತರಾ !

ತರ್ ಮನ್ಯಾಕ್

ಹ್ಯಾ ಪೈಕಿಂ

ದೋನ್ ತರೀ ಕಾಳಿಜಾಂ

ಆಸ್ತಾತುಚ್ ಖಂಯ್ !

एक,
वयले वयर
मासाचें तांतीं कशें
टिक टिकता तें...
आनी दुसरें
ह्या काळजाचे
भितल्ले भितरूच
आसता तें ...
अदृश्य काळीज ...

धतरिचेर
मोग दुस्मानपण
सुख दुःख
सर्ग आनी नर्क
निर्माण करपी काळीज.

संवसारांत
प्रेमाचो परमळ
वा दुस्मानपणाचो उजो
फाफुडपी
हीं दुसरीं काळजां खंय
दोळ्यांक दिसनात.
आनी दिसनात तीं
एका अर्थान बरीं ..
कोणाकूय
आपल्या काळजांत
कोडू वीख
भल्लेंलें आसतना लेगीत
वयल्या वयर
पोल्यांतल्या पोल्यांत हांसून

एक,
वयले वयर
मासाचें तांतीं कशें
टिक टिकता तें...
आनी दुसरें
ह्या काळजाचे
भितल्ले भितरूच
आसता तें ...
अदृश्य काळीज ...

धतरिचेर
मोग दुस्मानपण
सुख दुःख
सर्ग आनी नर्क
निर्माण करपी काळीज.

संवसारांत
प्रेमाचो परमळ
वा दुस्मानपणाचो उजो
फाफुडपी
हीं दुसरीं काळजां खंय
दोळ्यांक दिसनात.
आनी दिसनात तीं
एका अर्थान बरीं ..
कोणाकूय
आपल्या काळजांत
कोडू वीख
भल्लेंलें आसतना लेगीत
वयल्या वयर
पोल्यांतल्या पोल्यांत हांसून

गोड गोड उलोवन
 नाटक करूंक मेळटा.
 दुसऱ्याक भुलोवन
 फुसलावन
 वेळ मारून व्हरूंक
 मेळटा.
 ना जाल्यार
 माणुसकी नासली.

म्हाकाय असलें
 भितल्लें
 दुसरें काळीज आसा काय ?
 म्हाका दिसता
 आसूंक जाय ...

हांवें
 प्रेम चडशें करूंक ना ....
 उजो खूप पेटयला !
 दुसऱ्यांक हांसोवंक
 तितलेशें ना ...

ढळढळीत रडयल्या
 खूब जाणांक !

आनी
 मुख्य म्हणचे ...
 आजुनूय
 खूब खूब उजो पेटोवंचो ...
 कांयूच ना जाल्यार
 उजो पळेलो
 कि तांतूत

गोंडो गोंडो लुलोवोवो
 नाटक करूंक मेळ्या.
 दुसऱ्याक भुलोवोवो
 फुसलोवो
 वेळ मारुनो व्हरुंक
 मेळ्या.
 ना जाल्यार
 मानुसकी नासली.

म्हाकाय असलें
 भितल्लें
 दुसरें काळीज आसा काय ?
 म्हाका दिसता
 आसूंक जाय ...

हांवें
 प्रेम चडशें करूंक ना ...
 उजो खूप पेटयला !
 दुसऱ्यांक हांसोवंक
 तितलेशें ना ...

ढळढळीत रडयल्या
 खूब जाणांक !

आनी
 मुख्य म्हणचे ....
 आजुनूय
 खूब खूब उजो पेटोवंचो ...
 कांयूच ना जाल्यार
 उजो पळेलो
 कि तांतूत

पेट्रोल तरी ओतचें
अशें म्हाका
मना पसून दिसता !

त्या अर्थी
हें दुसरें
अदृश्य काळीज म्हाका आसा ....
इतलेंच न्हय
तर
चार चौगांच्याकूय तें
बरेंच मोटें आसा
म्हणपाची खात्री जाता.

.....आनीक खंय
मनशाचे कुडींत
टिक टिकता
त्या काळजा परसूय
खरें मोलाचें काळीज
तें हें दुसरेंच.

टिक टिकता तें काळीज
बंद पडलें ....
ताची चावी सोंपली
म्हणटकूच मनीस थंड जाता.

लोकांक
त्या मनशाची
बरी वायट याद
मागीर उरता
ती खंय
ह्या दुसऱ्या काळजाकूच लागून.

पेट्रोल तरेरें घेव्हां
अशेंच म्हाका
मना पसून दिसता !

त्या अर्थी
हें दुसरें
अदृश्य काळीज म्हाका आसा ...
इतलेंच न्हय
तर
चार चौगांच्याकूय तें
बरेंच मोटें आसा
म्हणपाची खात्री जाता.

..... आनीक खंय
मनशाचे कुडींत
टिक टिकता
त्या काळजा परसूय
खरें मोलाचें काळीज
तें हें दुसरेंच.

टिक टिकता तें काळीज
बंद पडलें ...
ताची चावी सोंपली
म्हणटकूच मनीस थंड जाता.

लोकांक
त्या मनशाची
बरी वायट याद
मागीर उरता
ती खंय
ह्या दुसऱ्या काळजाकूच लागून.

आनीक खंय

मनशाक

देव वा देवचार करपाचें

खरें बळगें आसता

तेय बी ह्या दुसऱ्याच काळजांत !

..... म्हणचे ?

दोन काळजां पैकीं

म्हजें मुखेल काळीजूच

वायट आसा म्हणना !

मागीर कशें जावंचें ?

बरें रोंपल्यार

बरें मेळटलें

मोग रोंपल्यार

मोग ...

उजो रोंपल्यार उजो

सुख रोंपल्यार सुख

आनी दुःख रोंपल्यार दुःख

अशेंच तें

दुसरें काळीज

म्हाका

दीस-रात सांगना मूं ? ...

टिक टिक टिक टिक

बरें कर, बरें कर

टिक टिक टिक टिक

टिक टिक टिक टिक

बरें कर ... बरें कर ! ...

चावी सोंपचे आदीं कर ...

चावी सोंपचे आदी कितें

आनीक खंय

मन्याक

दोव वा दोंवजार कर्पाचें

खरें बळगें आसा

तेय बी ह्या दुसऱ्याच काळजांत !

..... म्हणचे ?

दोव वा दोंवजार कर्पाचें

खरें बळगें आसा

तेय बी ह्या दुसऱ्याच काळजांत !

मागीर कशें जावंचें ?

बरें रोंपल्यार

बरें मेळटलें

मोग रोंपल्यार

मोग ....

उजो रोंपल्यार उजो

सुख रोंपल्यार सुख

आनी दुःख रोंपल्यार दुःख

अशेंच तें

दुसरें काळीज

म्हाका

दीस-रात सांगना मूं ? ...

टिक टिक टिक टिक

बरें कर, बरें कर

टिक टिक टिक टिक

टिक टिक टिक टिक

बरें कर ... बरें कर ! ...

चावी सोंपचे आदीं कर ...

चावी सोंपचे आदी कितें

तें बरें कर ...

अशेंच खात्रेन

तें म्हजें

इल्लेंशें काळीज

म्हाका

सुचयता जावंक जाय.

रात-दीस, याद दीत

रावता जावंक जाय.

पुण मनशाक

सट् करून

गिन्यान येता ?

चड करून

म्हज्या सारक्या ?

आनी चडशे मनीस

संवसारांत

म्हजेच सारके न्हय ?

देव खूब थोडे ...

बाकी सगळे देवचारूच ...

कांय ल्हान, कांय व्हड.

इतलोच फरक.

जेवतासतना, खातासतना

न्हिदतना, उठुना

बसतना, भोंवतना

न्हिदल्या उपरांतूय बी

काळजां बाबडीं धडधडटात.

दीसरात, रातदीस...

म्हयन्याचे म्हयने

वर्साचीं वर्सां.

टिक टिक टिक टिक ...

तें बरें कर ...

अशेंच खात्रेन

तें म्हजें

इल्लेंशें काळीज

म्हाका

सुचयता जावंक जाय.

रात-दीस, याद दीत

रावता जावंक जाय.

पुण मनशाक

सट् करून

गिन्यान येता ?

चड करून

म्हज्या सारक्या ?

आनी चडशे मनीस

संवसारांत

म्हजेच सारके न्हय ?

देव खूब थोडे ...

बाकी सगळे देवचारूच ....

कांय ल्हान, कांय व्हड.

इतलोच फरक.

जेवतासतना, खातासतना

न्हिदतना, उठुना

बसतना, भोंवतना

न्हिदल्या उपरांतूय बी

काळजां बाबडीं धडधडटात.

दीसरात, रातदीस...

म्हयन्याचे म्हयने

वर्साचीं वर्सां.

टिक टिक टिक टिक ...

पाळण्यान भुरग्याक
घालचे पयलीं पसून
ती
ताची पालखी उबारी मेरेन ... !
टिक टिकतात.

न्हिदेंत लेगीत बाबडीं
जागयतात.
... पुण आमी ?
न्हिदेंतूय न्हिदलेले
आनी, जागे आसतनाय
बी न्हिदलेलेच !

आमकां
आमच्याच काळजांची
भास कळना ...
दुसयांच्या
खंयची कळटली ?

कशी कळटली ?

टिक टिक टिक टिक
टिक टिक टिक टिक
म्हजें अल्लेशें काळीज
टिक टिकता ...

पाळें, २२-२-५६

("ही म्हजी पयलींच कोंकणी कविता"
अशें कवीन जाहिर केल्ल्यां.
- 'चंद्रावळ', मुंबई, २६ जानेवारी,
१९६३)

■ र. वि. पंडित

पाळांण्णान भुरगाक
घालांचे पयलीं पसून
ती
ताची पालखी उबारी मेरेन ..... !
टिक टिकतात.
न्हिदेंत लेगीत बाबडीं
जागयतात.
... पुण आमी ?
न्हिदेंतूय न्हिदलेले
आनी, जागे आसतनाय
बी न्हिदलेलेच !

आमकां
आमच्याच काळजांची
भास कळना ...
दुसयांच्या
खंयची कळटली ?

कशी कळटली ?

टिक टिक टिक टिक
टिक टिक टिक टिक
म्हजें अल्लेशें काळीज
टिक टिकता ...

पाळें, ०१-०१-५६

("ही म्हजी पयलींच कोंकणी कविता"
अशें कवीन जाहिर केल्ल्यां.
- 'चंद्रावळ', मुंबई, २६ जानेवारी,
१९६३)

■ र. वि. पंडित

नवीं पुस्तकां नवीं पुस्तकां

थांग अथांग

गोंयचे सुटके झुजारी आनी नामनेचे कोंकणी कवी नागेश करमली हांच्यो कविता म्हळ्यार अप्रतीम उतरांचो आनी अनुभूतींचो एक अप्रूप प्रपंच. वंशकुळाचें देणें (१९८६) च्या साहित्य अकादेमी पुरस्कृत कविता संग्रहा उप्रांत सुमार चवदा वर्सांनी आतां तांच्या कवितांचो हो नवो पुंजो उजवाडा आयला.

नागेश बाबांच्यो हांतूंतल्यो कविता उरबेवंत. वज्रासारख्या, अद्वितीय उतरांच्या प्रयोगान आनी प्रभावन वाचप्यांच्या मनांत विद्युतस्फुलींग प्रसार जावंक फावो.

थांग अथांग : नागेश करमली

प्रकाशक : ॐ श्री दत्त पद्मजा प्रकाशन

पानां : ८४, **मोल** रु. ७०

परत परत

कोंकणी लेखक आनी नाटककार सर्गेस्त जोर्ज पींत आयकोळ कानडी आनी रोमी लिपींत बरयताले. चडावत जावन नाटकांच्या मळार सक्रिय जावन आशिल्ले. १७५ कवितांचो आनी गितांचो हो पयलो कविता संग्रह तांच्या मरणा उप्रांत उजवाडा आयला. पुस्तकांतल्यो वळी प्रत्यक्ष रीतीन अभिव्यक्त केल्ल्यो तरीय चिंतनाचो अंतर प्रवाह दिसता.

परत परत : जोर्ज पींत अयकोळ

प्रकाशक : मांड सोभाण, माकाळे,

शक्ति नगर, मंगळूर - १६

पानां : १५६; **मोल :** रु. २०

ढांग् अढांग्

गोंयच्या सुटके झुजारी आनी नामनेचे कोंकणी कवी नागेश करमली हांच्यो कविता म्हळ्यार अप्रतीम उतरांचो आनी अनुभूतींचो एक अप्रूप प्रपंच. वंशकुळाचें देणें (१९८६) च्या साहित्य अकादेमी पुरस्कृत कविता संग्रहा उप्रांत सुमार चवदा वर्सांनी आतां तांच्या कवितांचो हो नवो पुंजो उजवाडा आयला.

नागेश बाबांच्यो हांतूंतल्यो कविता उरबेवंत. वज्रासारख्या, अद्वितीय उतरांच्या प्रयोगान आनी प्रभावन वाचप्यांच्या मनांत विद्युतस्फुलींग प्रसार जावंक फावो.

ढांग् अढांग् : नागेश करमली

प्रकाशक : ॐ श्री दत्त पद्मजा प्रकाशन

पानां : ८४, **मोल :** रु. ७०

परत परत

कोंकणी लेखक आनी नाटककार सर्गेस्त जोर्ज पींत आयकोळ कानडी आनी रोमी लिपींत बरयताले. चडावत जावन नाटकांच्या मळार सक्रिय जावन आशिल्ले. १७५ कवितांचो आनी गितांचो हो पयलो कविता संग्रह तांच्या मरणा उप्रांत उजवाडा आयला. पुस्तकांतल्यो वळी प्रत्यक्ष रीतीन अभिव्यक्त केल्ल्यो तरीय चिंतनाचो अंतर प्रवाह दिसता.

परत परत : जोर्ज पींत अयकोळ

प्रकाशक : मांड सोभाण, माकाळे,

शक्ति नगर, मंगळूर - १६

पानां : १५६; **मोल :** रु. २०

A Government that nurtures dreams. And provides dignity to its people.

THE GOVERNMENT LED BY
SHRI MANOHAR PARRIKAR

works towards fulfilling the aspirations of all its people - young, elderly and the needy. Its three unique projects, the Dayanand Social Security Scheme, the Cyberage Scheme and the Interest-free Loans Scheme are in keeping with these objectives.

Dayanand Social Security Scheme :

A monthly pension and insurance scheme, in collaboration with LIC of India, covering senior citizens and other needy sections of society.

The first of its kind in the country.

Nearly 50,000 persons have already benefitted and more will benefit by this year.

Cyberage Scheme :

An initiative to promote computer literacy among Std. XI students and create an IT base in the state.

Free computers to all Std. XI students.

Around 30,000 students to benefit from the scheme over a three-year period.

Interest-free Loans Scheme :

To assist students desirous of pursuing higher education in India or Abroad.

The first of its kind in Goa.

Goa scholars scheme :

Higher studies Scholarship for deserving students initiated.

**We
resolve
to make
GOA
a model
for others
to emulate.**

**Issued by Department of Information & Publicity,
Government of Goa**

Think Gold

Think Corp Mahila Gold

**Loan scheme to purchase
999 pure imported gold from Corporation Bank**

**CORP
Mahila
gold**

Corporation Bank understands your professional and personal needs and has solutions to most of them. Now with Corporation Bank's new scheme Corp Mahila Gold, you can buy 999 PURE IMPORTED GOLD from Corporation Bank or gold ornaments from jewellers.

- Loans available for working and non-working women
- Loans upto Rs. 2.5 lakhs at attractive interest rates
- Low EMI
- Simple procedures

For details, contact the nearest branch of Corporation Bank

Corporation Bank

A Premier Government of India Enterprise

Corporate Office: Mangaladevi Temple Road, Mangalore - 575 001 Ph: 0824-2426416-20 Website: www.corpbank.com